

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 12Csr/1/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316895473
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2016:8316895473.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Tomášovou v právnej veci žalobcov: 1. N. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX W. č.XX, 2. W. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom J.R. XXXX/X, XXX XX I., žalobkyne zast. Mgr. Viliamom Hajdukom, advokátom, AK Námestie slobody 2, 066 01 Humenné, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova č. 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o zrušení rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e rozhodcovský rozsudok sp. zn. RK-PC-1601/14-EK zo dňa 20.11.2015 vydaný Stálym rozhodcovským súdom Victoria Arbiter, so sídlom Framborská 3605, 010 01 Žilina, zriadený záujmovým združením právnických osôb Združenie zriaďovateľov Stáleho rozhodcovského súdu Victoria Arbiter, záujmové združenie právnických osôb so sídlom Vojtecha Tvrdého 793/21, 010 01 Žilina, IČO: 45745757, zapísané do Obchodného registra záujmových združení právnických osôb vedenom na Okresnom súde Žilina pod č. OVVS/ZZ PO-5/15.

Žalobkyniam v 1. a 2. rade p r i z n á v a náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobkyne dňa 19.02.2016 podali na tunajšom súde žalobu, ktorou sa domáhali vydania rozhodnutia v zmysle výroku tohto rozsudku. Podanie žaloby odôvodnili tým, že v mesiaci marec 2011 uzatvorili so žalovaným úverovú zmluvu. Na základe zmluvy bol poskytnutý úver vo výške 1 100,- eur. Úver mal byť splatený v 42 mesačných splátkach vrátane úrokov pri výške splátky 80,37 eur. Spočiatku úver splácali, vzhľadom na zdravotné a rodinné problémy úver prestali splácať. Vtedy žalovaný reagoval tak, že požadoval okamžitú splatnosť úveru. Následne im bol dňa 01.12.2015 doručený rozhodcovský rozsudok zo dňa 2011.2015 sp. zn. RK-PC-1601/14-EK, na základe ktorého boli žalobkyne zaviazané spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému do troch dní od právoplatnosti rozhodcovského rozsudku zmluvnú pokutu vo výške 0,065 % denne ako aj úroky z omeškania vo výške 0,725 % ročne z jednotlivých dlžných súm uvedených v rozsudku. Z uvedeného rozsudku zistili, že okrem zmluvy o úvere mali dňa 21.03.2011 osobitne uzavrieť so žalovaným aj rozhodcovskú zmluvu k úveru č. XXXXXXXXXXXX.. Oni si však nie sú vedomé toho, žeby rozhodcovskú zmluvu uzatvorili. Podpísali tlačivá, ktorých text bol vopred napísaný malým písmom, pričom text nemali možnosť doplniť alebo zmeniť. Dopĺňovali sa tam iba ich osobné údaje. Obsah rozhodcovských zmlúv im nebol vysvetlený. Bolo im povedané, že keď chcú úver, musia podpísať všetky tlačivá. Považujú rozhodcovské zmluvy za neplatné a preto rozhodcovský súd nemá právomoc konať a rozhodovať. V ďalšom poukázali, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.03.2011 bola uzatvorená v rozpore s ust. § 9 ods. 2. písm. f), písm. k) zákona č. 120/2010 Z.z., nakoľko v nej nie je uvedená doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru, neobsahuje výšku, počet a termíny splatnosti istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom. Okrem toho neuviedenie splátok istiny,

úrokov a poplatkov možno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Existuje tu teda dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 47 ods. 1., § 45 ods. 1. písm. i) zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Na záver ešte uviedli, že žalovanému zaplatili viac ako 3 400,- eur a pokiaľ žalovaný požaduje zaplataenie ďalších finančných prostriedkov považujú to za konanie v rozpore s dobrými mravmi.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a žiadal ju zamietnuť v celom rozsahu.

3. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a predloženými listinnými dokladmi a to rozhodcovským rozsudkom zo dňa 20.11.2015, zmluvou o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX, pripojeným rozhodcovským spisom sp.zn. RK-PC-1601/14-EK, výpisom z účtu žalovaného, prehľadom splátok žalovaných, písomným vyjadrením žalovaného zo dňa 14.09.2016, výsluchom žalovanej v 2. rade a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Medzi žalobkyňami ako dlžníkmi a žalovaným ako veriteľom bola dňa 21.03.2011 uzatvorená Zmluva a poskytnutí revolvingového úveru č. XXXXXXXXXX. zmluva o úvere zo dňa 21.3.2011. Na základe tejto zmluvy bol schválený žalobkyniam úver vo výške 1 500,- eur, splatnosť úveru bola 42 mesiacov a splátka bola splatná k 25. dňu príslušného kalendárneho mesiaca pri výške mesačnej splátky 80,57 eur. Celkovo sa žalobkyne zaviazali žalovanému splatiť sumu 3 375,57 eur. Zmluva s prílohami obsahuje tri druhy RPMN s rozdielnymi hodnotami. Konkrétne ide o RPMN úveru, kde v bode 5. zmluvy (uvedená ako predpokladaná) je uvedená hodnota 70,01 %, v bode 5. a 6. priemerná RPMN je všade uvedená v hodnote 48,52 %, predpokladaná RPMN po revolvingu je v bode 5. v hodnote 63,32 % a v bode 6. Výška úrokovej sadzby úveru bola 70,01 % ročne., Ďalej je v tej zmluve uvedené, že zároveň je žalobkyniam poskytovaný aj revolvingový úver a to do sumy 790,87 eur. Na základe toho sú žalobkyne povinné v rámci revolvingu splatiť žalovanému sumu 1 928,88 eur.

5. Medzi stranami sporu spolu s úverovou zmluva bola uzatvorená aj rozhodcovská zmluva č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.3.2011. V zmysle tejto rozhodcovskej zmluvy veriteľ vyhlasuje, že uzatvorenie tejto rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere medzi veriteľom a dlžníkom. Dlžník je povinný prijať návrh tejto rozhodcovskej zmluvy zo strany veriteľa, pričom vyhlasuje, že o tejto skutočnosti bol zo strany veriteľa jasne a zrozumiteľne informovaný. Ďalej je v nej uvedené, že veriteľ pred uzatvorením tejto rozhodcovskej zmluvy poučil dlžníka o dôsledkoch jej uzatvorenia a to nasledovne: V dôsledku uzatvorenia tejto rozhodcovskej zmluvy je možnosť zvýšenia sporov vyplývajúcich alebo súvisiacich s ustanoveniami zmluvy o revolvingovom úvere s číslom zmluvy totožným ako je číslo tejto rozhodcovskej zmluvy, ktorú veriteľ ako dlžník uzatvorí a s porušením, ukončením, či neplatnosťou zmluvy o revolvingovom úvere v rozhodcovskom konaní. Spory môžu byť riešené aj v súdnom konaní. Výber jednej z alternatív riešenia sporov spočíva na žalobcovi.

6. Z výpis z účtu žalovaného za obdobie od 22.3.2011 do 22.3.2011 vyplýva že žalobkyni v 1. rade bol poskytnutý úver a to vo výške 1392,12 eur.

Z Prehľadu splátok úveru - karty klienta vyplýva, že v prospech žalovaného na zmluvu č. 8300037066, boli realizovaný úhrady v celkovej výške 3 375,54 eur.

7. Z pripojeného rozhodcovského spisu č. RKPC-1601/4-EK súd zisťuje, že zo strany žalovaného voči žalobkyniam na rozhodcovskom súde bola podaná dňa 12.11.2014 žaloba o zaplataenie pohľadávky vo výške 591,46 eur s prísl. Pokusom o zmier zo dňa 04.09.2014, právny zástupca žalovaného vyzval pred podaním žaloby žalobkyne na zaplataenie dlžnej sumy.

Dňa 20.11.2015 bol rozhodcovským súdom Victoria Arbiter vydaný rozhodcovský rozsudok sp. zn. RK-PC-1601/14-EK, ktorým bola žalobkyniam uložená povinnosť zaplatať žalovanému zmluvnú pokutu vo výške 0,065 % denne a úrok z omeškania vo výške 0,725 % ročne z jednotlivých dlžných súm za obdobie od 26.11.2011 do 24.9.2015 a nahradiť trovy konania právneho zastúpenia vo výške 73,89 eur.

8. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 14.09.2016 uviedol, že žiada žalobu zamietnuť a uplatnil si náhradu trov konania. Rozhodcovskú zmluvu považuje za platnú a v súlade so zákonom. Rozhodcovská zmluva predstavuje samostatný právny úkon nielen po formálnej ale aj materiálnej stránke. Z rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že jej uzavretie nie je podmienkou uzavretia samotnej

zmluvy o revolvingovom úvere. Dlužník bol zároveň oprávnený odstúpiť od rozhodcovskej zmluvy v lehote 14 dní od jej uzavretia. Žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/111/2014, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/439/2015, kde v týchto konaniach bola posudzovaná totožná rozhodcovská zmluva rovnakého znenia so záverom, že dlžník - spotrebiteľ, mal právo výberu a že táto zmluva bola uzatvorená individuálnym spôsobom a teda nejde o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Rozhodcovská zmluva spĺňa charakter individuálneho ustanovenia a preto nemôže byť neprijateľnou podmienkou. Čo sa týka dohodnutej výšky odplaty za úver v úverovej zmluve, túto považuje za primeranú a v súlade s ustanovením §502 ods. 1 Obchodného zákonníka. Pri posudzovaní výšky odplaty sa má zobrať nielen hodnota obvyklej odplaty, ale aj spôsob a miera zabezpečenia záväzku, objem poskytnutých prostriedkov a lehota splatnosti (§53 ods. 6 Občianskeho zákonníka). Žalovaný má za to, že dohodnutá odplata v zmluve, primeranú odplatu na finančnom trhu podstatným spôsobom neprevyšovala. Čo sa týka námietky žalobcu, že rozhodcovský rozsudok má byť zrušený z dôvodu, že úver má byť bezúročný a bez poplatkov, keďže neobsahuje údaj konečného termínu splatnosti úveru a údaj o výške, počte a termínoch splatnosti splátok, žalovaný tu poukázal na Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré má tvoriť neoddeliteľnú súčasť zmluvy a ktoré obsahuje termín konečnej splatnosti úveru. Ďalej má za to, že údaj o výške, počte a termínoch splatnosti splátok v danej veci nemá opodstatnenie s tým, že zmluva obsahuje výšku splátky, termín jej splatnosti a počet splátok.

9. Žalobkyňa v 2. rade vo svojej výpovedi uviedla, že v roku 2011 súrne potrebovala finančné prostriedky, nakoľko jej manžel ochorel. Z inzerátov zistila, že spoločnosť Profi Credit poskytuje výhodné úvery. Preto sa s touto spoločnosťou skontaktovala a následne si dohodla osobné stretnutie s obchodnou zástupkyňou, danej spoločnosti. Ešte predtým ako sa stretli, bola obchodnou zástupkyňou telefonicky kontaktovaná a to ohľadom toho, že jej samej nemohol byť poskytnutý úver a potrebuje ešte ďalšiu osobu, ktorá by bola spoludlžníčkou. Preto oslovila svoj matku. Následne sa uskutočnilo v reštaurácii stretnutie. Bol im predložený celý rad, papierov, pričom nevie ani čo bolo predmetom alebo aké dojednania boli v týchto papieroch. Pracovníčka žalovaného po predložení dokladov o výške ich príjmov vypísala jednotlivé papiere, ktoré nakoniec podpísali s tým, že o obsahu týchto papieroch ich neoboznámila. Zo strany pracovníčky žalovanej im vôbec neboli žiadne skutočnosti ohľadom úveru vysvetlené, bola si vedomá iba toho, že úver jej bude poskytnutý, že ho bude musieť splatiť s tým, že ona to brala taj, že takéto dojednanie je korektné. Zo strany pracovníčky žalovaného vôbec nebola upovedomená o tom, že súčasťou listín, ktoré podpisovala je aj rozhodcovská zmluva, na základe ktorej prípadné spory, ktoré by medzi nimi a žalovaným vznikli, mali byť riešené pred rozhodcovským súdom, ktorý bol určený zo strany žalovaného. V tomto smere vôbec nebola informovaná. O tom, že niečo také som podpísala sa dozvedela až vtedy, keď jej začali chodiť žlté poštové papieriky z rozhodcovského súdu o tom, že je vedené nejaké konanie ohľadom tejto pohľadávky a vtedy si uvedomila, že niečo nie je v poriadku a kontaktovala právneho zástupcu a výsledkom toho je aj podanie žaloby na tomto súde. Ďalej uviedla, že je pravdou, že úver bol poskytnutý. Tento úver spočiatku aj splácala, ale vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu ho prestala splácať. Následne po tom bola zo strany žalovaného resp. jeho pracovníkov kontaktovaná telefonicky, písomne, dokonca aj na pracovisku, podľa nej neprimeraným spôsobom, za účelom zabezpečenia splnenia daného úveru. Zhruba pred rokom jej matka, čiže žalobkyňa v 2. rade, utrpela mozgovú príhodu, teraz je takisto vo vážnom stave a aj táto skutočnosť prispela k tomu, že tento úver nemohla riadne splatiť. Je si vedomá danej skutočnosti, avšak je toho názoru, že konanie žalovaného je v rozpore so spotrebiteľským právom. Metódy, ktoré voči nej použil, sa priečia tomu, aby ona ako spotrebiteľ bola takýmto spôsobom nútená k zaplateniu dlžnej sumy. Pokiaľ sa jedná o výšku celkového úveru tak uviedla, že bol jej poskytnutý iba úver vo výške okolo 1390,- eur a to jednorazovou sumou. Nečerpala tento úver formou revolvingu, jedná iba o klasický spotrebiteľský úver. Pokiaľ sa jedná o jeho splatenie, podľa jej vedomostí sumu 1 500,- eur splatila a splatila aj viac a preto aj nárok žalovaného na zaplatenie iných súm podľa nej úplne nedôvodný.

10. Právny zástupca žalobkyň v záverečnej reči uviedol, že rozhodcovské zmluvy, ktoré boli uzatvorené medzi žalobkyňami a žalovaným sú neplatné. Poukázal na článok 5 danej zmluvy, v zmysle ktorého žalobkyne boli vylúčené z možnosti vybrať si štátny súd na rozhodnutie vecí v prípade, ak bol podaný návrh zo strany žalovaného na rozhodcovskom súde. Dojednanie takejto zmluvnej podmienky v spotrebiteľskom vzťahu je podľa jeho názoru neprijateľnou zmluvnou podmienkou a v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je takéto zmluvné dojednanie aj neplatné, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán sporu, a to v neprospech v tomto prípade žalobkyň ako spotrebiteľov. Podľa jeho názoru daná skutočnosť spôsobuje neplatnosť rozhodcovskej zmluvy v celom

rozsahu a je preto daný dôvod v zmysle § 47 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom spotrebiteľskom konaní na zrušenie rozhodcovského rozsudku v celom rozsahu. Ak je takáto rozhodcovská doložka alebo rozhodcovská zmluva neplatná, v tomto prípade preto rozhodcovský súd nemal právomoc vôbec takýto spor rozhodnúť, a preto nemal byť v danej veci ani vydaný rozhodcovský rozsudok. Na záver poukázal na rozhodovaciú prax ostatných súdov, kde súdy takýmto žalobám vyhovujú s tým, že konkrétne poukázal na rozhodnutie tunajšieho súdu a to na rozhodnutie vydané v konaní pod sp. zn. 6Csr/1/2016, kde súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel a zrušil rozhodcovský rozsudok.

11. Podľa § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z.z. s spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (ďalej len „Zákon o rozhodcovskom konaní“), Ak nie je ďalej ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované.

Podľa § 45 ods. 1. Zákona o rozhodcovskom konaní, účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak

- a) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nemal spôsobilosť uzavrieť spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu,
- b) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nebol riadne upovedomený o ustanovení rozhodcu alebo o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo mu nebolo umožnené sa zúčastniť na spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní,
- c) rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, alebo sa ním rozhodlo o veci, ktorá je podľa tohto zákona vylúčená zo spotrebiteľského rozhodcovského konania,
- d) stály rozhodcovský súd nebol ustanovený v súlade s týmto zákonom, v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa nepostupovalo v súlade s ustanoveniami tohto zákona a uvedený nedostatok mohol mať vplyv na výsledok sporu,
- e) spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 <<https://www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2014/335/20160701>> alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy,
- f) stály rozhodcovský súd nenariadil ústne pojednávanie, hoci spotrebiteľ jeho nariadenie navrhoval podľa § 34 ods. 2 a z okolností uvedených v návrhu na nariadenie ústneho pojednávania vyplývala potreba jeho nariadenia najmä z dôvodu, že bez ústneho pojednávania sa nebolo možné vysporiadať s návrhmi a tvrdeniami spotrebiteľa, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
- g) v konaní nebol správne zistený skutkový stav tým, že stály rozhodcovský súd nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy, nevykonal navrhované dôkazy alebo neumožnil spotrebiteľovi predložiť dôkazy, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
- h) vo veci rozhodoval zaujatý rozhodca,
- i) stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
- j) rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je svojou povahou objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom,
- k) výkon rozhodcovského rozsudku by bol v rozpore s verejným poriadkom Slovenskej republiky,
- l) rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 45 ods. 3. Zákona o rozhodcovskom konaní, súd v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku vždy preskúma, či sú dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. c), e) a i) až l). Ak sa dôvod zrušenia rozhodnutia vzťahuje len na časť rozhodcovského rozsudku, súd zruší rozhodcovský rozsudok len v dotknutej časti, ak je dotknutú časť možné oddeliť od nedotknutej časti výroku rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote troch mesiacov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi spotrebiteľského rozhodcovského konania. Ak účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku a rozhodcovský rozsudok bol opravený podľa § 42, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť

čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>> § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

13. V zmysle § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli,

- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči predávajúcemu vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči predávajúcemu,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predlži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba predávajúcemu,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Ako vyplýva z § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Podľa § 3 ods. 3. a ods. 5. zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. (s odkazom na § 52 až 54 Občianskeho zákonníka). Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

15. Podľa § 3 ods. 1. zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní platného a účinného v čase uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy, rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 4 ods. 1. zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní platného a účinného v čase uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

16. V danej právnej veci je nesporné a preukázané, že medzi stranami sporu bola dňa 21.03.2011 uzatvorená zmluva o úvere a v ten istý deň bola medzi nimi uzatvorená aj rozhodcovská zmluva. Ďalej je zrejmé, že žalobkyne v tomto vzťahu vystupujú ako fyzické osoby spotrebiteľia a žalovaný vystupuje v rámci svojej podnikateľskej činnosti ako dodávateľ. Úverová zmluva uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou, ide o štandardnú formulárovú zmluvu.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky

zákoník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý žalovaným túto charakteristiku spája. Súčasťou zmluvy o úvere zo dňa 21.03.2011 boli bez akýchkoľvek pochybností všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré žalobkyne ovplyvniť nemohli, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov. Žalovaný má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a v priebehu konania nebolo žalovaným preukázané, že úver poskytol žalobkyniam za účelom výkonu obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Vzhľadom na uvedené je žalobkyniam dôvodné priznať postavenie spotrebiteľa. Podľa uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy zo dňa 21.03.2011, bod 5. sa všetky spory zo zmluvy o úvere mohli riešiť buď pred rozhodcovským súdom alebo pred všeobecným súdom. Podanie žaloby na všeobecnom súde malo síce povahu rozvázovacej podmienky vo vzťahu k rozhodcovskej doložke, avšak toto dojednanie neplatilo, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd. S prihliadnutím na uvedené, ak spor vyvolal dodávateľ podaním žaloby na rozhodcovskom súde, spotrebiteľ sa takto začatému rozhodcovskému konaniu musel podrobiť. Podanie žaloby na rozhodcovskom súde má totiž rovnaké účinky, ako keby bola žaloba podaná na súde, pričom po začatí rozhodcovského konania nemožno v tej istej veci konať a rozhodovať na súde.

17. Smernica Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vychádza nie z minimálneho okruhu nekalých klauzúl, ktoré sa majú transponovať, ale zo vzorového okruhu klauzúl. V konečnom dôsledku sa okruh neprijateľných podmienok de lege lata uvedený v § 53 ods. 4 OZ upravil postupne viacerými novelami až po uplynutí transpozície lehoty (napr. neprimeraná sankcia pod písm. k/ bola upravená až novelou Občianskeho zákonníka, vykonanou zákonom č. 568/2007 Z. z. s účinnosťou od 01. 01.2008, kým hlavná transpozícia bola vykonaná zákonom č. 150/2004 Z. z. účinným od 01. 04. 2004).

18. Občiansky zákonník účinný od 01.01.2008 za neprijateľnú podmienku v ust. § 53 ods. 4 písm. r) považuje aj dojednanie vyžadujúce v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, zmluvná podmienka spotrebiteľom individuálne nedojednaná, ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní bráni prejednaniu a rozhodnutiu vecí rozhodcovským súdom v rozhodcovskom konaní. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak spotrebiteľ nemal možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a všeobecným súdom, nakoľko túto možnosť skôr využil dodávateľ. Z pohľadu spotrebiteľa je totiž rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu vnúti štandardná zmluvná klauzula alebo dodávateľ svojím konaním podaním žaloby na rozhodcovskom súde. Ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného od 01.01.2008 len demonštratívne vymenováva niektoré neprijateľné podmienky, a teda charakter neprijateľnej podmienky môžu mať aj iné podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Občiansky zákonník s takýmito neprijateľnými podmienkami spôsobujúcimi značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spája v ust. § 53 ods. 5 sankciu neplatnosti.

Keďže ust. § 53 Občianskeho zákonníka nikdy nebolo zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§40a Občianskeho zákonníka) išlo o neplatnosť absolútnu pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti. Ak teda dojednaná podmienka ukladajúca spotrebiteľovi podrobiť sa rozhodcovskému konaniu vyvolanému dodávateľom je pre jej neprijateľnosť neplatná, v rozhodcovskom konaní uplatnený nárok rozhodcovským súdom vôbec nemal byť prejednaný a rozhodnutý. Rozhodcovský súd môže totiž vec v rozhodcovskom konaní prejednať len vtedy, ak medzi zmluvnými stranami bola uzatvorená platná rozhodcovská zmluva. Bez takejto platnej zmluvy majúcej buď formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve rozhodcovskému súdu chýba základný predpoklad pre rozhodnutie sporu v rozhodcovskom konaní.

19. Zásadnou právnou otázkou v predmetnej veci bola otázka, či Rozhodcovská zmluva k úveru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.03.2011, na základe ktorej rozhodcovský súd založil svoju právomoc, je platná. V zmluve sa účastníci vzťahu dohodli, že akékoľvek spory, nezrovnalosti, alebo nároky medzi zmluvnými stranami, vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami Zmluvy o revolvingovom úvere, s porušením, ukončením, či neplatnosťou Zmluvy o revolvingovom úvere budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z nasledujúcich stálych rozhodcovských súdov, podľa rokovacieho poriadku týchto stálych rozhodcovských súdov: -Slovenský arbitrážny súd zriadený Slovak arbitration court, s.r.o., so sídlom Krížna 56, Bratislava - Victoria rozhodcovský súd v Banskej Bystrici, zriadený pri Victoria Legal arbiter, s.r.o., so sídlom Zvolenská cesta 37, Banská Bystrica. Výber rozhodcovského súdu, ktorý je oprávnený vec prejednať a rozhodnúť, spočíva na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh.

20. Podľa dojednanej Rozhodcovskej zmluvy, spory mohli byť riešené aj v súdnom konaní, avšak výber jednej z alternatív riešenia sporov spočíva na navrhovateľovi. Ak jedna z alternatív riešenia sporov spočíva na navrhovateľovi, spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa tejto Rozhodcovskej zmluvy začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ je nútený nezvratne podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Z pohľadu spotrebiteľa je totiž rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu vnúti štandardná zmluvná klauzula, alebo dodávateľ svojim konaním. Spotrebiteľ má byť chránený pred oboma. Práve proti možnosti dodávateľa diktovať svoju vôľu v zmluvnom vzťahu bol vytvorený celý mechanizmus spotrebiteľsko-právnej ochrany pred štandardnými zmluvami.

Rozhodcovská zmluva uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť aj prejavom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Z uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy ani z iných listinných dôkazov žiadne informácie o rozdieloch medzi riešením sporu pred rozhodcovským súdom a všeobecným súdom nevyplývajú. Žalovaný sa svojej zodpovednosti za uzatvorenie neprijateľnej zmluvnej podmienky nemohol zbaviť ani poukazom na princíp "ignorantia iuris non excusat" (neznalosť zákona neospravedlňuje) uplatnením jeho dôsledkov v neprospech žalobkyň. Kým rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu. Žalovaný ničím právne významným nepreukázal, že žalobkyniam poskytol jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Žalobkyňa v 2. rade vo svojej výpovedi dokonca uviedla, že jej ani nebolo známe, že medzi predloženými listinami na podpis bola aj rozhodcovská zmluva, že bo patrične s jej obsahom a právnymi následkami oboznámená.

Ustanovenie § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka svojim obsahom najbližšie problémovej Rozhodcovskej zmluve. Uvedené ustanovenie sa má vykladať z pohľadu spotrebiteľa a jeho ochrany a nie z pohľadu dodávateľa. Ak by dodávateľ inicioval konanie na rozhodcovskom súde, je klauzula neprijateľná, ak nie je alternatíva daná pre spotrebiteľa, aby rozhodcovské konanie zastavil, alebo odsunul. Spotrebiteľ môže svoje práva uplatňovať nie iba v zmysle dojednanej rozhodcovskej zmluvy, ale ak sa tak rozhodne, aj v občianskoprávnom konaní a zmluvná podmienka, ktorá by mu v tom bránila, bude v zmysle citovaného ustanovenia považovaná za neprijateľnú. Pokiaľ ide o tzv. nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu, možnosť voľby pre spotrebiteľa je len iluzórna, pretože takmer s pravidelnosťou rozhodcovské žaloby podávajú veritelia, čo možno odôvodniť aj rozsahom nárokov plynúcich zo štandardne formulovanej zmluvy. Naopak, ak niektorý spotrebiteľ výnimočne uplatňuje svoje práva, tak využíva - pre neho transparentný štátny súd. Súd pritom nepochybuje o tom, že spotrebiteľ, ktorý sa rozhodne osobitne individuálne vyjednať rozhodcovskú zmluvu, by aj reálne rozhodcovské konanie využil, pretože inak by jeho individuálne vyjednanie nedávalo zmysel. Je na úvahu, či spotrebiteľa by napadla myšlienka namietat' neprijateľnosť rozhodcovskej zmluvy. Tu je nutné objektívne posúdenie rozhodcovskej zmluvy a nie je rozhodujúca vôľa účastníka zmluvného vzťahu a v tomto zmysle ani jeho aktivita.

21. Neprijateľná rozhodcovská doložka je absolútne neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka) a je povinnosťou nielen súdu, ale rozhodcu z tohto právneho posúdenia vyvodíť všetky právne dôsledky, a poskytnúť náležitú ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Neuniklo pozornosti súdu, že rozhodca iba zriedkavo pristupuje k posúdeniu platného založenia vlastnej právomoci, resp. túto iba formalisticky skonštatuje ako danú. Aj toto konanie je právom nerešpektovania práv spotrebiteľov a absencia nestrannosti a nezaujatosti rozhodcu. Akceptovateľnosť rozhodcovského konania v spotrebiteľských veciach je treba zvoliť osobitným vyjednaním a nie nanútením arbitráže spotrebiteľovi. Na individuálne dojednanie je však potrebné rešpektovať a zachovať proces tvorby zmluvy ustanovený v Občianskom zákonníku. Predkladanie rozhodcovských doložiek spotrebiteľom za stavu, keď nepoznajú pravidlá arbitráže a prirodzene nevenujú dostatočnú pozornosť tejto časti formuláru, sa zneužíva k záverom o individuálnom vyjednaní zo strany spotrebiteľov, pričom na tomto nič nemení ani vyhotovenie štandardnej rozhodcovskej zmluvy na samostatnom liste papiera. Zbavenie sa zodpovednosti za nekalú obchodnú prax pri nevhodnom predkladaní zmluvných podmienok argumentáciou, že spotrebiteľ mal byť bdely, odvolací súd neprijíma a odsudzuje ho ako konanie hraničiace so zlým úmyslom v zmluvných vzťahoch. Je neakceptovateľné, aby porušovateľ práva presúval zodpovednosť na slabšieho a je vylúčené, aby za takýchto okolností súd akceptoval rozhodcovskú zmluvu.

22. Evidentne je možné konštatovať, že ide o vopred dodávateľom naformulované zmluvné klauzuly a je zrejmé, že spotrebiteľ nemôže takúto formulárovú zmluvu meniť. Na strane žalovaného je dôkazné bremeno preukázať, že spotrebiteľ - v danom prípade žalobkyne, si individuálne vyjednali rozhodcovské konanie. V tomto smere neboli doložené žiadne relevantné listinné dôkazy, podporujúce záver o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej zmluvy. Nie žalobkyne majú dokázať, že nedošlo k individuálnemu vyjednaní, ale žalovaného zaťažovalo dôkazné bremeno túto situáciu preukázať. Ak by si žalobkyne individuálne vyjednali rozhodcovskú zmluvu, potom by muselo platiť, že si individuálne vyjednali aj podmienky arbitráže. Žalovaný si dôkazné bremeno o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej doložky nespĺnil. Ak spotrebiteľ mal vyjednať na základe rozhodcovskej zmluvy súkromný proces, mal by nepochybne tieto pravidlá poznať. V spise však nie sú o tom žiadne dôkazy.

Individuálne dojednanie je také, kde spotrebiteľ má reálnu možnosť ho neprijat, odmietnuť, hoci ho pripravil dodávateľ. V tomto prípade však súd nemá preukázané, že neprijatím, odmietnutím rozhodcovskej zmluvy by nedošlo k zhoršeniu postavenia žalobkyň. Súd sa neuspokojil so skutočnosťou, že rozhodcovská zmluva bola uzatvorená na samostatnom papieri, že v zmluve bolo uvedené, že žalobkyne majú právo do 14 dní odstúpiť od zmluvy resp. vôbec ju nemusia podpísať. Zo súdnej praxe v obdobných sporoch považuje súd za pravdepodobné, že neuzatvorením rozhodcovskej zmluvy by žalobkyniam úver poskytnutý nebol. Súd má preukázané, že žalobkyne podpísali Rozhodcovskú zmluvu ako prvú a až následne rozhodcovskú zmluvu spolu s úverovou zmluvou podpísal žalovaný. Žalovaný mal tak už preukázané, či žalobkyne zmluvu podpísali alebo nie. Nebolo teda preukázané, či by žalobkyne v prípade, nepodpísania rozhodcovskej zmluvy získali žiadany úver. Vyhlásenie veriteľa v rozhodcovskej zmluve o tom, že uzavretie rozhodcovskej zmluvy nie jej podmienkou spotrebiteľského úveru nepovažuje súd za preukázané, považuje ho iba za nepreukázané tvrdenie. Predmetná rozhodcovská zmluva podľa názoru súdu spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to tým, že v prípade podania žalobného návrhu dodávateľom núti spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu pred rozhodcovským súdom, ktorý vopred vybral dodávateľ a zbavuje ho možnosti riešiť spor pred štátnym súdom. V rozhodcovskej zmluve je síce uvedené, že svoje právo môžu strany uplatniť aj pred všeobecným súdom, čo však už po podaní návrhu na rozhodcovský súd nie je možné. Z praxe je zrejmé, že návrhy na začatie konania podávajú výlučne dodávateľia, čím je spotrebiteľ zbavený možnosti obrátiť sa na všeobecný súd

23. Predkladanie rozhodcovských doložiek spotrebiteľom za stavu, keď nepoznajú pravidlá arbitráže (predmet rozhodcovskej zmluvy) a prirodzene nevenujú dostatočnú pozornosť tejto časti formuláru, sa zneužíva k záverom o individuálnom vyjednaní zo strany spotrebiteľov, pričom na tomto nič nemení technika predkladania - inkorporovanie doložky do všeobecných zmluvných podmienok versus vyhotovenie štandardnej rozhodcovskej zmluvy na samostatnom liste (hárku) papiera (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn .16Co/2/ 2014).

24. Pokiaľ sa jedná o žalovaným uvádzanú skutočnosť, že žalobkyne aj po podpise rozhodcovskej zmluvy mali možnosť ju ukončiť a to formou odstúpenia, súd poukazuje, že ustanovenie § 48 Občianskeho zákonníka umožňuje účastníkovi konania odstúpiť od zmluvy, ak je to v zákone ustanovené

alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od počiatku zrušuje. Základnou podmienkou odstúpenia od zmluvy je platnosť uzavretej zmluvy. V spotrebiteľských sporoch je súd povinný ex offo skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy. Pokiaľ dospeje k záveru, že rozhodcovská zmluva je v rozpore so zákonom a spĺňa podmienky neprijateľnej zmluvnej podmienky (§ 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka), vyvoláva v zmysle odseku 5 citovaného ustanovenia neplatnosť rozhodcovskej zmluvy a to neplatnosť absolútnu. Preto nie je možné odstúpiť od neplatného právneho úkonu, ktorý nikdy nenastal.

25. Súd pre úplnosť poukazuje, že predložená úverová zmluva neobsahuje ani náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2009 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Súd považuje za preukázané, že žalobkyne dňa 10.03.2011 a žalovaný dňa 21.03.2011 vyplnili časť zmluvy - body 1. až 5. Časť zmluvy (bod 6.) označený ako Údaje o schválenom revolvingovom úvere v EUR bol vyplnený dodatočne, čo je zrejme už z textu v zátvorke, kde je uvedené nevyplňajte a rovnako je táto skutočnosť zrejme z rozdielného typu písma použitého v bode 6. Žalovaný tak vyplnil túto časť sám bez aktívnej spoluúčasti žalobkyň, žalobkyne sa s textom tejto časti zmluvy oboznámili až po jej doručení. Vzhľadom ku skutočnosti, že všetky podstatné náležitosti zmluvy sú obsiahnuté práve v bode 6. (rozdielne ako v bode 5.) súd považuje za nevyhnutné, aby sa pri ich dohodovaní žalobkyne aktívne zúčastnili, keďže zmluva je dvojstranný právny úkon. V tomto konkrétnom prípade tak podľa názoru súdu nebolo. Podľa obsahu súd považuje uzatvorenú zmluvu len za žiadosť o poskytnutie úveru. Túto žiadosť žalobkyne potvrdili svojim podpisom dňa 10.03.2011. Skutočnou zmluvou o úvere je až zmluva s vyplnenou časťou 6., tú však žalobkyne nepodpisali. Podľa názoru súdu tak uzatvorená zmluva nemá písomnú formu, hoci v zmysle ust. § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., ju mať musí. Navyše súd má preukázané, že žalobkyniam bol poskytnutý typický spotrebiteľský úver a zmluva je o úvere revolvingovom, ktorý čerpaný nebol, čo môže na spotrebiteľa pôsobiť nejasne, zavádzajúco a mätúco. Podľa názoru súdu tak v zmluve nie je uvedený druh spotrebiteľského úveru, chýba tak náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. a) z.č. 129/2010 Z.z. V uzatvorenej úverovej zmluve chýbajú podľa názoru súdu aj ďalšie podstatné náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., najmä neobsahuje konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) z. č. 129/2010 Z. z.). V zmluve je uvedený len počet splátok 42, z čoho by síce bolo možné vypočítať konečnú splatnosť úveru, ale zákon vyžaduje uviesť konkrétny termín (dátum) konečnej splatnosti úveru. V zmluve je síce uvedený počet a výška splátok, ale absentuje údaj o výške istiny a úroku v jednotlivých splátkach. (§ 9 ods. 2 písm. k) z. č. 129/2010 Z. z.). Zmluva s prílohami obsahuje tri druhy RPMN s rozdielnymi hodnotami. Konkrétne ide o RPMN úveru, kde v bode 5. zmluvy (uvedená ako predpokladaná) je uvedená hodnota 70,01 %, v bode 5. a 6. priemerná RPMN je všade uvedená v hodnote 48,52 %, predpokladaná RPMN po revolvingu je v bode 5. v hodnote 63,32 % a v bode 6. V hodnote 60,49 %. Tieto údaje sú podľa názoru súdu nejasné a nezrozumiteľné pre bežného občana a sú tak v rozpore so zákonnou povinnosťou uviesť RPMN v predmetnej úverovej zmluve vo forme, ktorá musí byť uvedená nepochybným a zrozumiteľným spôsobom. Z uvedených dôvodov súd túto zmluvu považuje za zmluvu, kde RPMN uvedená nie je (§ 9 ods. 2 písm. j) z. č. 129/2010 Z. z.). Súd okrem toho považuje dohodnutú úrokovú sadzbu vo výške 70,01 % za sadzbu, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi. Súd vychádzal z priemernej úroveňovej sadzby poskytovanej obchodnými bankami a zistil, že priemerná sadzba za obdobie apríl 2011 z úverov splatných od 1 do 5 rokov bola 10,53 %. Viac ako šesťnásobok tejto hodnoty, t.z. 70,01 % považuje súd za rozpor s dobrými mravmi. Túto časť zmluvy preto súd považuje za neplatnú. Podľa názoru súdu tak zmluva neobsahuje úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. i) z.č. 129/2010 Z.z.).

Z dôvodu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 z.č. 129/2010 Z.z. a neobsahuje najmä náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. a),f), i), j), k) cit. zákona, preto zo zreteľom na ustanovenie § 11 ods. 1 písm. a) cit. zákona č. 129/2010 Z. z., súd považuje poskytnutý spotrebiteľský úver aj za bezúročný a bez poplatkov.

26. Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd predloženú rozhodcovskú zmluvu považuje za absolútne neplatnú a preto zrušil rozsudok v zmysle § 45 ods. 1 písm. e) Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. V zmysle § 47 ods. 1 tohto zákona môže žalovaný podať na súd návrh na pokračovanie v konaní po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Na základe vyššie uvedených skutočností je súd tiež toho názoru, že rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu (§ 45 ods. 1, písm. j) z.č.335/2014 Z.z.).

27. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade mal žalobca vo veci plný úspech, preto mu súd priznal náhradu trov konania v celom rozsahu s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.